

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemati
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglezni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Zaključek bojev v južni Abesiniji

italijanske čete so se ustavile na novih položajih - Prodiranje nadaljujejo samo še čete rasa Deste, ki so zavzele v Somaliji Lug Ferandi - Maršal Badoglio odredil pregrupacijo italijanskih čet - Pred novimi ofenzivami

Zastoj na jugu

LONDON, 29. novembra. Operacije na južnem abesinskem bojišču so po večdnevni bojih in premikanjih v splošnem ustavljene. Italijanske čete so se ustavile po umiku na svojih dobro utrjenih postojankah, kjer se sedaj reorganizirajo za obrambo, po katerih bo general Grazziani po navodilih novega vrhovnega poveljnika maršala Badoglija pričel najbrže novo ofenzivo z drugačno razvrstitvijo. Abesinske čete so na vzho-
du južne fronte zasedle zavzete položaje, dočim je v sredini njihovo napredovanje pričelo ovirati vodovje in blato.

Ras Desta prodira dalje

Z nezmanjšano udarnostjo pa nadaljuje svoje prodiranje ras Desta na jugovzhodu, kjer je po zavzetju Dola vdrl v italijansko Somalijo in dosegel po največjih vestih mesto Lug Ferandi, ki leži okoli 70 km južno od Dola. Napad čet rasa Desta na to mesto je prišel tako nenadno, da je bila italijanska posadka docela presenečena in zmedena ter nesposobna za resno obrambo. Abesinske čete so po kratkem boju z Italijani mesto zasedle. Med tem pa so posamezne čete vojske rasa Desta prodrle tudi že mnogo dalje na jug in dosegle skoraj že polovico poti med Dolom in Mogadishom. Vprašanje na je, če se bo napredovanje tega pohoda moglo razviti dalje, ne da bi bilo ogroženo z boka. General Grazziani je namreč poslal na ta sektor fronte naglo nova oklepanja. Ajo pa se tem četam ne posreči Abesince zaustaviti, nastane resna nevarnost, da se bodo morali Italijani umakniti iz svojih postojank tudi v centru in na desni fronti.

Pregrupacija na severu

LONDON, 29. novembra. Po zadnjih poročilih se potrjuje, da so velike operacije na južni abesinski fronti končane in se obe vojski, italijanska in abesinska, ustavljata na svojih novih položajih. Vesti s severne fronte so pa zelo različne in je težko ugotoviti resnico. Po dosedanjih objektivnih ugotovitvah zmage rasa Sejuma in rasa Kase še niso bile tako pomembne, da bi bistveno spremenile položaj. Italijani so se zares umaknili z nekaterih postojank, vendar pa o večjem umiku še ne more biti govora. Vesti o popolnem umiku Italijanov proti Adigratu so nastale zaradi tega, ker je maršal Badoglio, novi poveljnik celokupne italijanske vojske v vzhodni Afriki, odredil nujno reorganizacijo in pregrupacijo bojnih sil. Po tej odredbi se je pričelo premikanje posameznih čet z dosedanjih postojank na nove položaje na levi in desni fronti.

Nov način vojskovanja

Namen maršala Badoglija je, docela preurediti sedanji sistem bojevanja. Premestil bo italijanske čete in jih na novo

razvrstil ter pričel nato novo prodiranje z novo taktiko. Baje ne namerava več pošiljati naprej velikih čet, ampak le manjše iz najboljših vojakov sestavljene oddelke, ki se bodo mogli naglo gibati in operirati tudi na težavnem terenu sedanje fronte in ozemlja južno od nje. Zaradi tega se pričakuje, da se bo pričela že v začetku meseca decembra na severni abesinski fronti nova italijanska ofenziva. Toda tudi Abesinci so na spopad odlično pripravljeni. Neutrlni opazovalci in poznavalci ozemlja ter razmer zatirajo, da bi bilo italijansko napredovanje južno od črte Makale in reke Takaze tako težavno in naporno, da ni mogoče verjeti v uspeh. Zgoditi bi se moral čudež, da bi se Italijanom napredovanje posrečilo.

Zatišje pred novimi boji

DŽIBUTI, 29. novembra. Po poročilih z abesinskih front je nastalo na severu in na jugu nekako zatišje, ki se izrablja za priprave za nove velike spopade, ki bodo morda že odločilni. Na jugu se Italijani po umiku reorganizirajo in vse kaže, da je izdelal maršal Badoglio načrt za novo ofenzivo, ki bo sledila čim bodo dela dovršena. Prav tako se vrši pregrupiranje italijanskih čet tudi na severu. Kdaj se bodo večje operacije pričele, še ni znano, sodi pa se, da v pričetku ali v sredini decembra. Od vseh abesinskih čet nadaljuje akcijo samo četa rasa Desta na jugozahodu. Ras Desta razpolaga z okoli 100.000 možmi.

ADIS ABEBA, 29. novembra. Cesar Haile Selasije je odpotoval v Desijo.

Francija dokončno za Anglijo

Lavalova zmaga v parlamentu — Francija gre z Anglijo tudi v vojno Sankcije se poostre

PARIZ, 29. novembra. Včeraj se je pričelo jesensko zasedanje francoskega parlamenta. Prvi je govoril ministrski predsednik Laval o notranjem in zunanjem političnem položaju. Debata, ki se je razvila nato, je bila mestoma zelo ostra. Najbolj agresivni so bili socialisti z Blumom na čelu. Po govorih je bilo glasovanje o dnevnem redu, pri katerem je dobila vlada zaupnico s 345 glasovi, proti 225 glasovom. Okoli 40 poslancev ni glasovalo. S tem je položaj Lavalove vlade za nekaj dni rešen, prava nevarnost pa bo nastopila najbrže že prihodnji tork, ko bo vlada zahtevala zaupnico v specielnih vprašanjih, v katerih, kakor

vse kaže, nima večine.

LONDON, 29. novembra. Včerajšnja Lavalova zmaga v parlamentu je napravila v Londonu dober vtis, dasi se ne prikriva, da nastopi prava nevarnost šele prihodnji teden. Povod za angleško zadovoljstvo pa je v tem, da je Laval včeraj izjavil italijanskemu poslaniku Ceruttiju dokončno, da bo ostala Francija na strani Anglije tudi ako izzove Italija evropsko vojno. To odločitev so tu sprejeli z velikim navdušenjem. Vprašanje poostritve sankcij proti Italiji je še vprašanje nekaj dni. Anglija je sedaj odločna in ne popusti niti za las.

Anple ko stališče do sankcij

Poostritev sankcij neizbežna — Raztegnitev sklepov tudi na Avstrijo, Madžarsko in Albanijo — Anglija se ne boji spopada z Italijo

LONDON, 29. novembra. Izvajanje sankcij se kaže v Italiji v vedno težjih posledicah. Zastoj italijanskega izvoza pomeni za italijansko narodno gospodarstvo ogromno izgubo, ki bi v nadaljevanju morala privedi do katastrofe. Že sedaj je gotovo, da Italija ne more dolgo prenašati ogromnih bremen, ki ji jih nalaga vojna proti Abesiniji, vzdrževanje mobiliziranih čet doma, preskrbovanje si rovin, živil itd. iz oddaljenih držav ter vzdrževanje celotnega notranjega sistema. V javnosti se pa kažejo posledice sankcij zlasti v dragini in pomanjkanju živil.

Kljub vsemu temu pa italijanska vlada še vedno ne kaže potrebne popustljivosti, kar sili k nadaljnjim sankcijskim ukrepom. Gotovo je, da bo sedaj moralo seči Društvo narodov še po poostritvi sankcij v obliki prepovedi dobave benecina, premoga in kovin. O predlogu, ki je izšel iz angleškega vira, se vrše sedaj diplomatskim putem pogajanja zla-

sti z Združenimi državami Severne Amerike. V nadaljnji poostritvi sankcij bo pa moralo določiti Društvo narodov represalije tudi proti Avstriji, Madžarski in Albaniji, ki ne izpolnjujejo sankcijskih sklepov. Verjetno je, da se bodo odredile zaradi tega enake sankcije tudi proti omenjenim trem državam. To se bo po vsej priliki tudi zgodilo že sredi meseca decembra, ker Društvo narodov nikakor ne more dovoliti Dunaju, Budimpešti in Tirani ignoriranje obveznosti, ki jih nalaga članstvo v Društvu narodov. Da se zasigura striktno izvajanje sankcij, bo pa tudi sklenjeno, da se pregledajo vse ladje, ki so namenjene v Italijanske luke.

O vsem tem so v Rimu obveščeni, a v odgovor groze z vojaškimi ukrepi. Pred vsem bi se uprli pregledovanju ladij. S tem se spravlja v zvezo tudi koncentriranje italijanskih čet na nekaterih obmejnih in drugih odsekih. Vendar prevladuje tu mnenje, da si po takih repre-

salijah Italija ne bo upala seči, ako bi pa to vendarle storila, bi bil to dokaz, da sili iz neizhodnega položaja, v katerega jo je privedla njena politika, v neizbežno katastrofo.

Naj bo pa kakor že koli, Društvo narodov ne more popustiti in tudi Anglija tega ne bo storila. Tu se zatiruje, da bo Anglija mirno sprejela tudi italijanski vojaški napad, ako ga bo Italija tvegala. Vprašanja, ki so v igri in se nanašajo glede Anglije v prvi vrsti na Sredozemsko morje ter vzhodno Afriko, se morajo do konca razčistiti. Vendar se tu sodi, da si bo Mussolini še premislil, preden bo teral vse v pogubo.

Prezident T. G. Masaryk se umika

PRAGA, 29. novembra. Zdravstveno stanje je, kljub demantjem, prisililo sivolasega predsednika češkoslovaške republike T. G. Masaryka, da zapuša svoje mesto in se umika iz političnega življenja. Njegov odstop bo združen z velikimi poklonitvenimi manifestacijami vsega češkoslovaškega naroda. Masaryk bo imel naslov »Predsednik Osvoboditelja«, bo ohranil do smrti grad Lány, predsedniške embleme in častno stražo. Obenem bo dobljal častno predsedniško pokojnino. Edini kandidat za novega predsednika češkoslovaške republike je dr. Edvard Beneš, ki bo po sporazumu parlamentarnih klubov izvoljen v prihodnjih dneh na to visoko mesto. V zunanjem ministrstvu postane Benešev naslednik dr. Kamill Krofta.

KRALJICA V BEOGRADU.

BEOGRAD, 29. novembra. Kraljica Marija mati se je s kraljevičema Tomislavom in Andrejem ter spremstvom vrnila iz Bukarešte v Beograd.

GÖMBÖS NA DUNAJU.

DUNAJ, 29. novembra. Sinoči sta pripela semkaj Madžarski ministrski predsednik Gömbös in zunanji minister Kánya, ki se sestaneta z avstrijskimi državniki. Razpravljali bodo o sedanjem položaju, zlasti z ozirom na akcijo Društva narodov proti Italiji. Italija zahteva od Madžarske in Avstrije, da podpreta tudi njene eventuelne vojaške ukrepe proti sankcijam.

NOVE ČETE ZA LIBIJO.

LONDON, 29. novembra. Tukajšnji listi poročajo, da pripravlja Italija odposiljatev dveh novih divizij v Libijo, ki štejeta skupno 34.000 mož. Vest je vzbudila v Londonu veliko nezadovoljstvo.

NOVI TRANSPORTI.

RIM, 29. novembra. Iz Genove in iz Neaplja je odplulo zopet nekaj ladij s četami in vojnim materialom v vzhodno Afriko. Čete so namenjene večinoma v Somalijo.

VPRAŠANJE GRŠKE VLADE.

ATENE, 29. novembra. Kralj Jurij II. še ni zaključil konzultacij glede nadaljnje usode vlade in parlamenta. General Kondilis zahteva, da ostane njegova vlada še nadalje nespremenjena, dočim meni kralj, da je treba zaslišati tudi druge in upoštevati njihova mnenja. Kraljeva želja je, da se sestavi koncentracijska vlada, ki bi obsegala vse stranke.

Z JAPONSKEGA DVORA.

TOKIO, 29. novembra. Japonska cesarska dvojica je dobila drugega sina.

Sokolske vesti

Sokolskim malčkom za Miklavža

Pred Miklavževim nastopom v veliki dvorani Narodnega doma

Sokolsko društvo Maribor-Matica bo priredilo v petek, dne 6. decembra ob 18. uri v veliki dvorani Narodnega doma Miklavžev nastop. Na pravilčno dekoriranem odru se bo iz zlatih oblakov pojavil sv. Miklavž s svojim nebeškim spremstvom angeljev. Ob strani mu bo stal nebeški ključar sv. Peter v družbi sv. Antona Padovanskega. Nastopil pa bo tudi poglavar pekla Mefisto s svojimi pomagači Luciferjem, Belcebubom ter s krdelom peklenščkov.

Na razkošno opremljenem odru se bo odigral tudi boj med dobrim in zlim v katerem bo končno zmagal Sv. Miklavž.

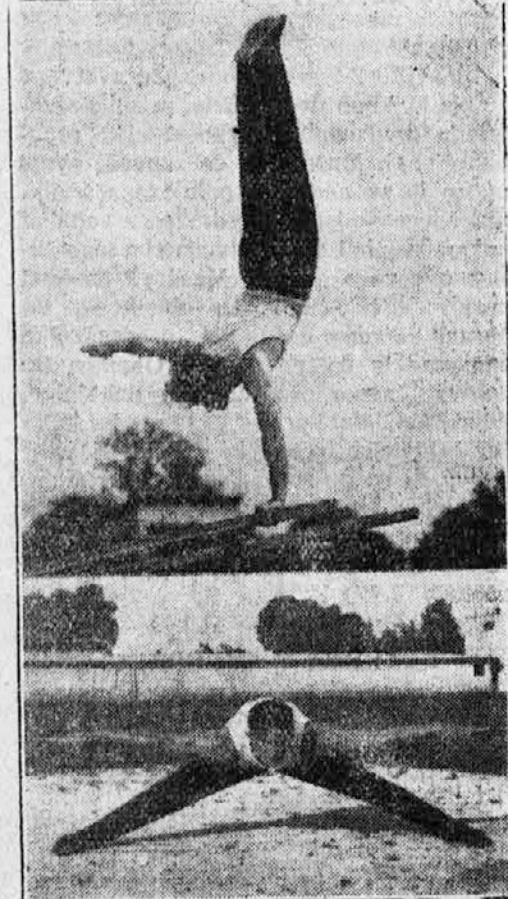
V pravilčno razpoloženje bo otroke popeljala članica Narodnega gledališča gđc. Elvira Kraljeva s svojo uvodno bajko o sv. Miklavžu. Starši, pripravite svo-

jim otrokom za letošnjega Miklavža to skromno veselje in jih pripeljte v Narodni dom. Sv. Miklavž bo skrit v društveni pisarni v Narodnem domu v I. nadstropju in sicer v četrtek 5. decembra dopoldne od 9.—12. in popoldne od 16.—19. ure ter v petek 6. decembra dopoldne od 9.—12. in popoldne od 14.—16. ure. V tem času se lahko posvetujejo z njim starši vseh prirodnih in porednih otrok, ki jih že danes opozarjamo, da bo letos prav hud na vse tiste, ki ne hodijo redno in pridno k sokolski telovadbi.

Letošnji sv. Miklavž pa bo obdaroval tudi mnogo revnih otrok, zato so vabljeni na sokolski Miklavžev nastop v Narodnem domu vsi ljubitelji naše mladine.

Kandidata za svetovno prvenstvo

Da bo dobila naša javnost sliko o višji olimpijski tekem, bosta izvajala na akademiji Sokola-matrice jutri v soboto

zvečer ob 20. in v nedeljo 1. decembra ob 15. uri v Narodnem gledališču naša

prvaka Konrad Grilec in Jože Primožič, ki bosta predvidoma zastopala Maribor v sokolski olimpijski vrsti, odlomke iz svojih poljubnih sestav prostih vaj za Berlin. Tudi bo na akademiji prvič nastopil oddelek trgovsko-obrtnega naraščaja, ki je v razmeroma kratkem času dosegel že lep napredek.

Poziv članstvu Sokola Matice!

Sedemnajstič se obnavlja naš državni in največji sokolski praznik: Prvi december! Dan narodnega ponosa, državljanske zavesti in sokolske radosti. Da bo manifestacija velikega sokolskega praznika čim sijajnejša in dostojnejša, poziva društvena uprava, naj se udeležijo slavnostne akademije na večer pred državnim praznikom ob 20. uri v Narodnem gledališču. Spored je bogat in pester. Izpolnite svojo sokolsko dolžnost! — Oficijelna in obvezna proslava pa bo na praznik 1. decembra v nedeljo ob 11. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Po končanem programu bo zaobljuba novega članstva. Bratje in sestre, udeležite se proslave v Narodnem domu vsi brez izjeme! — Zdravo!

Sokolsko društvo Maribor II, Pobrežje poziva svoje članstvo, da se udeleži na praznik 1. decembra t. l. ob 9. uri sv. maše v cerkvi sv. Magdalene, ob 11. uri proslave v Narodnem domu. Popoldne ob 15. uri se vrši domača proslava in zaobljuba novo pristopivšega članstva v dvorani brata Renčlja, na katero se vabijo pobreška društva in cenjeno občinstvo.

Gospodarsko življenje

Španija stopa na mesto Italije

Namesto Italije, nas bo zalagala z južnim sadjem Španija, ki bo kupovala naš les, jajca, perutnino itd.

Izvajanje sankcij proti Italiji je napotilo našo državo, kakor tudi druge na Balkanu, da so pričele iskati novih tržišč za izvoz blaga, ki je šlo do sankcij v Italijo, odnosno za uvoz blaga, ki je prihajalo iz Italije. Glede zamene italijanskega blaga so najagilnejši Španci, ki se zelo trudijo, da bi tudi pri nas plasirali svoje južno sadje (pomaranče, limone, dateline itd.), riž, pluvino in drugo. V ta namen je prispelo te dni na Sušak deset zastopnikov španskih izvoznikov, ki so po konferenci s tamkajšnjimi faktorji odpotovali dalje v Zagreb in Beograd.

Znano je, da naraščajo v zadnjih letih zelo naglo naši trgovski stiki s Španijo. Sami smo uvozili iz Španije 65.000 zabojev pomaranč, kar presega uvoz iz Italije. Manj so se pa uvažale limone, ki smo jih dobivali lažje iz Italije. Pa tudi naš izvoz v Španijo se je povečal, tako da je naša trgovinska bilanca s Španijo aktivna, ker je naš uvoz iz Španije znašal le 16 odstotkov našega izvoza v Španijo. Španija nam na ta način dolguje še okoli 60 milijonov dinarjev.

Kontingenta lesa, ki nam ga je lani Španija dovolila, nismo mogli izčrpati. Sedaj se trudijo Španci, da bi naš izvoz v Španijo kompenzirali z uvozom iz Španije. Obenem bi se povečal zlasti naš izvoz lesa, jajc in perutnine. Vrše se dalje priprave, da se na Sušaku osnuje osrednje skladišče za špansko blago, v prvi vrsti za sadje, zlasti za banane. Od tu bi se blago razpošiljalo po Jugoslaviji in ostali srednji Evropi. Banane bi se privržale direktno s Kanarskih otokov. Ustanovila bi se v ta namen redna paroplovna zveza s Španijo, odnosno Kanarskimi otoki z našimi ali španskimi ladjami. Prvi transport sadja je pripeljal te dni na Sušak parnik »Vis«.

TRGOVINA Z NOVIM VINOM V PTUJSKEM IN LJUTOMERSKEM OKRAJU.

Položaj na vinskem trgu se tudi v preteklem tednu ni nič izboljšal, po nekaterih vinskih okoliših pa še celo poslabšal. V splošnem se opaža čim dalje večja stagnacija pri vinski trgovini. Večji vinski trgovci se omejujejo v splošnem

le na takozvane priložnostne nakupe večjih partij, gostilničarji pa si krijejo sproti svoje potrebe za eden do največ dva meseca. Pomanjkanje denarja in slaba kupna moč konsumentov ne dopušča nabave večjih zalog. Celotni promet ni prekorajčil v tem tednu 500 hl, kar je napram velikim zalogam jako malo. Vsa ta količina je bila po večini prodana le iz boljših vinogradnih leg, torej le boljše vina, medtem ko so šla vina iz slabših vinogradov le malo v promet. Iz doseganega poteka vinskih kupčij iz letošnje trgovine se da sklepati, da so doslej sorazmerno še najboljšje odrezali oni vinogradniki, ki so prodali mošt od preše. Producenti se na tihem tolažijo, da se bo vinska kupčija mogoče oživela pred božičnimi prazniki in bo postalo povpraševanje živahnejše. Da bi se jim njih nade izpolnile, ker potreba po denarju je velika. Zaradi slabega povpraševanja in velikih ponudb kažejo vinske cene nekoliko manjšo tendenco. Šibkejša vina se ponujajo po 2 Din, dobra od 2,50 do 2,75 Din, prav dobra pa od 3 do 3,25 Din, kvalitete pa kakor doslej od 4 do 5 Din navzgor.

Letošnji vinski pridelek je po cenitvi in mnenju naših strokovnjakov prav dober. Naši vinogradniki so naprešali polne kleti prav dobrega in pitnega vina, ki ima več cvetice kot lansko. Povpraševanja po vinu pa ni. Doslej je bilo izvršenih nekaj lokalnih manjših kupčij. Vinogradniki, ki potrebujejo denar, ponujajo letošnjo vino za nizko ceno. V splošnem pa naši vinogradniki svoj letošnji pridelek držijo. Računajo namreč, da bo prihodnje leto, slaba vinska letina, ker je v letnici »šestica«. Pravijo, da je bil slab pridelek leta 1906, še slabši leta 1916, nič boljši leta 1926, pa tudi od leta 1936 ne pričakujejo naši vinogradniki nič dobrega in trdno verujejo v dobre cene letošnjega vinskega pridelka.

Sejem za kožuhovino v Ljubljani bo dne 27. januarja 1936 v prostorih velesejma v Ljubljani. Lovsko-prodajna organizacija »Divja koža«, ki priredi ta sejem oziroma dražbo, ima direktne zveze z inozemskimi odjemalci, ki plačujejo za blago svetovne cene. Zato opozarjamo vse lovce, naj svoj letošnji lovski plen oddajo v prodajo samo svoji prodajni organizaciji, ne pa raznim prekupčevalcem. Pri tem naj imajo na umu, da je samo v složnosti in medsebojni podpori moč in lastni dobiček. Nujno je potrebno, da so kože dobro in pravilno posušene. Ne sušite jih na peči, ampak na zraku! Kožo se mora dobro očistiti in napeti. Dobro pripravljena koža je vredna skoraj še enkrat toliko kot slabo posušena iste kvalitete. Kože pošiljajte na naslov: »Divja koža«, Ljubljana-Velesejem.

Spaetna gibanje

Pokroviteljski in tehnični odbor za drž. smuško prvenstvo v Mariboru

Za pokrovitelja se je naprosil minister za telesno vzgojo g. Komnenović. Častni odbor tvorijo sledeči gospodje: ban Dravske banovine dr. Natlačen Marko, brig. gen. Milenković Milutin, komandant mesta, knezoškoč dr. I. J. Tomažič, senator dr. Ploj Miroslav, podpredsednik senata, dr. Juvan Alojzij, načelnik mesta Maribora, dr. Šiška, sreski načelnik, Maribor desni breg, narodni poslanec dr. Jančič Ivan, predsednik TPZ, dr. Gorišek Milan, starosta mariborske Sokolske župe, Udo Kasper, predsednik Novinarskega kluba. **Vodstvo tekem:** Predsednik: dr. Marušič Drago, predsednik JZSS, podpredsednik: Gnus Miloš, predsednik MZSP. **Tehnično vodstvo:** Gnidovec Ante, Bureš Metod, Forstnerič Vili. Glavni tajnik: Vetrlih Franjo, glavni blagajnik: Golubovič Vekoslav. Starter pri teku in skokih: Korbar Vladimir. Časomerilec na startu: Fišer Joža. Časomerilec na cilju: Fišer Joža, Šepc Radovan, Starašina Gustav (eno mesto rezervirano za savez). Sodniki na cilju: Voglar Tedi (eno mesto rezervirano za savez). Sodniki za skoke: Aljančič Lambert, Vetrlih Franjo (eno mesto rezervirano za savez). Nadzornik proge: kapetan Vrba-

vac Aleksandar. Zapisnikarja na cilju: Čerin Anton in Kebrič Franjo. Merilci skokov: Gladnik J., Vahtar D., Marussig. Podpečan. Hribar B. (dve mesti rezervirani za savez). Nadzornik odskoka: Pirnat Ignac, nadzornik doskoka: Sager Vilko, nadzornik izteka: dr. Kac. Razglaševalec rezultatov: Bergant Evgen. Zdravniki: dr. Lutman, dr. Kac in dr. Smerdu.

Ptujske novice

Jenkova proslava v mestnem gledališču. Tudi Ptujčani niso hoteli izostati in so se v torek 26. t. m. poklonili spominu velikega našega rojaka Davorina Jenka. Proslavo njegove stoletnice rojstva je priredila Glasbena matica v Ptuj, sodeloval pa je njen celotni mešani zbor. Po odpetju državne himne »Bože pravde« in »Napreje«, je strokovni učitelj g. Drago Hasl v globoko zasnovanem govoru pokazal Davorina Jenka, njegovo požrtvovalno delo v glasbi in zasluge za medsebojno spoznavanje in zblíževanje med Slovenci, Hrvati in Srbi. — Spored proslave je bil pester in bogat, med drugim smo slišali na odru tudi skladbe Emila Adamiča, katere je odpel ženski in mešani zbor Glasbene matice. Gledališče je bilo nabito polno občinstva, ki je z vidnim zanimanjem sledilo izvajanjem pevcev, ter iste nagradilo s frenetičnim odobravanjem.

Pomanjkljivost električne razsvetljave v Ptuj. Električna luč od 17. do 19. ure nima prave svetlobe in je tudi nestalna tako, da je čitanje skoraj onemogočeno. Pritožbe so na dnevnem redu. Kje je krivda, se dosedaj ni moglo ugotoviti.

Smrtna nesreča. Truplo ponesrečene Ane Kujec, ki je utonila v Dravi, kljub večdnevni iskanju še niso našli. Kujčeva je šla iz Haloz preko borlskega mosta namenjena na svoj dom v Gajevo. Med potjo pa je zgrešila pot in je v globoki temi padla v deročo reko in utonila. Nekaj stvari, ki jih je nosila s seboj, so našli na grmu viseče ob robu obrežja. Ponesrečenka je stara 34 let in je živela pri svojih starših v Gajevcih, kjer je pridno pomagala pri gospodarstvu.

Najden pogrešanec. Kakor smo poročali je pred 10 dnevi izginil iz Ptuja 68letni vpokojeni železničar Martin Podgorešk. Pretekli ponedeljek so ga našli na nekem skednju v Krčevini pri Ptuj, popolnoma onemoglega in nezvestnega. Prepeljali so ga z rešilnim avtom v ptujsko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

Pobrežške novice

Gozdni tatovi na Pobrežju. Z bližajočo se zimo, se pojavijo po naših lepih gozdovih nepoklicani ljudje, oboroženi s sekirami in žago, ki ne vedo kaj je moje, kaj tvoje. Ne mislimo na tiste uboge napol nage reveže, ki pribeže iz svojih bornih kočic in si nabirajo suhega vejčja, da jim mamica skuha tople kave, ne, tem revežem nismo nevoščljivi. To pa vendar ni prav, da prihajajo tudi mani ubogi, ter si osvoje drevo za drevesom, tudi so 40 cm premera! Gozdni posestniki in občina plačujejo sicer svojega gozdnega čuvalja, ki pa ne more biti povsod. Zato prosimo, da nam gre tudi oblast na roko ter skuša po svojih organih tem ljudem dopovedati, da je krasti prepovedano.

Izpred sodišča

Žrtev mazaštva. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je zagovarjala 67letna dninarica Marjeta Vilčnik iz Vitomarceva, ker se je bavila z raznimi mazaškimi in babiškimi zadevami, ne da bi imela za to primerno znanje. Tako je bila januarja meseca letos poklicana Vilčnikova k 37letni posestnici Tereziji Hrga, ki je bila na tem, da porodi. Vilčnikova se je takoj odzvala, toda očitno radi redovljivega znanja in nedovoljne snage so se pojavile kmalu po njeni »intervenciji« komplikacije, ki so bile usodne za Hrgovo, ki je naposled podlegla in umrla. Radi tega je stala Marjeta Vilčnikova pred mariborskim okrožnim sodiščem in je bila obsojena na 3 mesece strogega zapora ter na izgubo častnih državljan-skih pravic za dobo dveh let.

Mariborske in okoliške novice

Novi Rim

K včerajšnjemu predavanju univ. prov. dr. Novaka v Ljudski univerzi — Demonstracije in intervencija policije

Včeraj je bilo na sporedu v tukajšnji Ljudski univerzi predavanje univ. prof. dr. Gige Novaka iz Zagreba o novem Rimu, katero predavanje se danes zvečer nadaljuje glede aspiracije Italije na Sredozemsko morje. V svojih uvodnih izjavah je predavatelj najprej orisal osebnost italijanskega diktatorja Mussolinija, nato pa je na podlagi številnih skioptičnih slik prikazal veliko delo pri razkopavanju in prenavljanju starorimskih spomenikov ter izkoparini v času Mussolinijeve diktature. Na Kapitolu in Palatinu so se v teku zadnjih let izvršile temeljite preureditve, tako, da sta Kapitol in Palatin zadobila na področju ob novi ulici »del impero« tam od Vespazianovega amfiteatra pa do Koloseja in drugih pomembnih zgradb starega Rima, povsem novo lice in obliko. Predavatelj je skušal prikazati, da je Mussolinij vtisnil Rimu svoj pečat, tako da lahko govorimo o novem Rimu na mestu, kjer je nekoč stal stari Rim. Predavatelj je nadalje omenil dvorano Julija Cesarja, kjer najdemo poleg kipsa starih rimskih cesarjev tudi Mussolinijev kip, nadalje pred nedavnim zgrajeno univerzitetno četrt, Mussolinijev Forum itd. Posebna velika pozornost se je v teh letih posvečala tudi cestam in so se vzpostavile stare konzularne ceste, ki krasno razsvetljenje, v širini 16 m in asfaltirane, vodijo v vse

smeri. Kot nadaljevanje k predavanju o novem Rimu bo govoril univ. prof. dr. Grga Novak nocoj o aspiracijah Italije na Sredozemskem morju.

Že takoj uvodoma, ko je predavatelj pričel svoja izvajanja, so se začeli nekateri vzkliki in protesti, tako da je predavatelj moral za kratek čas svoja izvajanja prekiniti. Predsednik Ljudske univerze inž. Kukovec je stopil v ozadje, kjer so bili zbrani demonstrantje, ki jih je opozoril, da lahko zapustijo dvorano, ako ne marajo predavanja poslušati. Kmalu zatem, ko je predavatelj nadaljeval svoja izvajanja, so se zopet začeli protestni vzkliki. Ponovno je moral predavatelj prekiniti svoje predavanje in je zopet inž. Kukovec pozval demonstrante k miru, oziroma zapustitvi dvorane, ako jim ni do tega, da bi predavanje poslušali. Navzoči poveljniki g. Finžgar je takoj alarmiral policijo, ki je enega od demonstrantov aretirala, toda kmalu zatem izpustila. Demonstranti so se nato odstranili iz dvorane ter nekajkrat udarili po vratih v bližini predavalnega pul-ta. Ker se mir ni mogel doseči, so se vsa vrata zaklenila, tako, da ni mogel nihče v dvorano in nihče iz dvorane. Pretežni del poslušalcev je ostal v dvorani in mirno poslušal predavatelja, ki je po vzpostavljenemu miru nadaljeval s svojimi izjavami.

Slovo Stefe Dragutinovičeve

Od ge. Dragutinovičeve smo prejeli: Ob priliki mojega 40-letnega jubileja in oficijelne poslovilne predstave od odra, sem prejela toliko daril in čestitk, da mi je nemogoče, da bi se zahvalila vsakemu posebej. Predvsem naj velja moja srčna hvala naslednjim darovalcem dragocenih daril: častni dvorni dami Franji Tavčarjevi v Ljubljani, Maši Gromovi v Ljubljani, Minki Govekarjevi v Ljubljani, mestni občini mariborski, prevz. knezoškofu dr. Tomažiču, upravi Narodnega gledališča v Mariboru, Združenju gledaliških igralcev v Mariboru, mojim dragim kolegom in kolegicam, Izvršnemu odboru po g. Švarčevu v Mariboru, Ženskemu društvu v Mariboru, Dramatskemu društvu v Mariboru, Ferdu Karišu v Mariboru, Klubu Primork v Ljubljani, Kolu jugosl. sester v Ljubljani, Splošnemu ženskemu društvu v Ljubljani, društvu »Jadran« in »Nanos« v Mariboru, Idi Stiklerjevi v Mariboru, Franji Zupančiču v Krčevini, Josipini Cerinškovi, Pavlu Rasbergerju, neimenovanemu abonentu, rodbini Povodnikov, Marici Požarjevi, Franju Žizku in Vladoši Simičevi, Emi Starčevi, Mariji Čebulčevi, Ivanu Matejku, Marici Križajevi in Anici Gabrovčevi, članicam ženskega in moškega zbora gledališča, dr. Stanku Kovačiču, Jožku Šturmu, Edu Lerju in vinorejski šoli. Nadalje se zahvalujem neimenovanim darovalcem treh lepih daril, gospodom novinarjem, časopisju in vsem, ki so mi poslali pismene in brzojavne čestitke. — Štefka Dragutinovičeva, Maribor.

Literarni večer mladih

Feministični odsek tukajšnjega Slovenskega ženskega društva je organiziral in pripravljal v sredo zvečer v dvorani prejšnjega kina »Apolo« pester literarni večer z izdatnim sporedom. Prireditelj je bila predvsem v znamenju mirovne ideje. Načelnica feminističnega odseka gđ. Jela Levstikova je v uvodnem nagovoru pozdravila vse navzoče poslušalce, ki so omenjeno dvorano do zadnjega kotička napolnili in ki so z veliko pažnjo sledili izvajanju poedinah programnih točk. Sledilo je predavanje profesorice gospe Milice Ostrovske, ki je podčrtavala v svojih izbranih besedah poslanstvo mirovne ideje. Zatem pa so sledile številne recitacije in deklamacije v naslednjem sporedu: dipl. fil. g. Dolar je čital Cankarjevega »Gospoda Stopnika«, prof. Novak l. Grudnov »Naskok«, zatem gđ. Godi-

nova Zupančičeva »Razgovore«, mala Vera Jemčeva je deklamirala S. Sardenkovo »Siroto«. Sledila je recitacija Cankarjeve novele »Otroci in starši« po gđ. Godinovi ter Grudnovih »Nabrežinskih kamnolomcev« po prof. Novaku. Gladko in brezhibno podajanje ter izvajanje poedinih programnih točk je zbudilo med občinstvom obilo priznanja in toplega aplavza. Prireditelji in organizatorji, predvsem feministični odsek tukajšnjega Slovenskega ženskega društva, ki je pripravil to prireditev ob sodelovanju tukajšnje Zveze mladih intelektualcev, so z lepo uspehim literarnim večerom lahko zadovoljni.

Obešenec na jablani

V Vosku pri Sv. Marjeti ob Pesnici je tragično končal 33letni viničar Ivan Petek. Našli so ga na domači jablani obešenega in mrtvega. Podrobni razlogi te njegove nesrečne smrti sicer niso popolnoma točno znani, vendar se zdi, da je Petek izvršil samomor v trenutku duševne zmedenosti. Od časa do časa se ga je v zadnjem času lotevalo čudno razpoloženje, ki je pri vseh, ki so z njim prišli in stik, delalo občutek, da se mu trenutoma omračuje um. V takšnem stanju je najbrže izvršil lansko leto požig Liningerjevega hleva v Vosku, radi česar se je moral svojčas zagovarjati pred mariborskim malim kazenskim senatom, ki ga je radi izvršenega požiga obsodil. Sosedje pravijo, da v zadnjem času ni bil več normalen, nemalo pa so vplivale pri njegovi odločitvi najbrže tudi razmere, v katerih je živel v zadnjem času. Ker ni bilo na trupu nikakšnih sumljivih zrakov, obdukcije ni bilo in so njegovo truplo pokopali na domačem pokopališču.

Zima se bliža, obleke kradejo

Tudi tatovi imajo svoje sezone. Doslej so prirejali love na tuja kolesa in prežali na trgu na denarnice, sedaj pa so se

prilagodili letnemu času in kradejo zlasti obleke, perilo in drva. Tako je preteklo noč nekdo odnesel delavcu Antonu Kolarju iz Meljske ceste, medtem ko je bil z doma, obleko in dolgo zimsko suknjo. Ista smola je doletela tudi tovarniško delavko Zoro Stojkovičovo. Ko je bila pri zdravniškem pregledu na Okrožnem uradu, ji je iz čakalnice neznanec ukradel čepico, rokavice in jopico. Planinsku Rudolfo, šoferju iz Tattenbachove ulice, je tat iz drvarnice odnesel sveženj drv in dve sekiri, gostilničarki Mariji Čuševi s Koroške ceste pa je iz gostilniške sobe nepoznani tat ukradel 500 dinarjev vreden namizni prt. Vse tatvine so oškodovanci prijavili mariborski policiji.

Iz učiteljske službe. Premeščen je od osnovne šole v Krčevini na tukajšnje meščansko šolo učitelj Franc Haberman.

Praznovanje 1. decembra bo tudi letos v Mariboru zelo slovesno. Jutri zvečer je v Narodnem gledališču velika sokolska akademija, v nedeljo dopoldne v Narodnem domu sokolska zaprisega, popoldne v nedeljo v Narodnem gledališču sokolska akademija. V nedeljo dopoldne ob 9. služba božja v pravoslavni kapeli, za starokatoliške vernike ob 9. v Narodnem domu, ob 10. pa v tukajšnji stolni in mestni župnijski cerkvi. Te službe božje se imajo udeležiti tudi rezervni častniki, ki so dolžni, za slučaj da so radi kakršnegakoli razloga zadržani, opraviti svoj izostanek najdalje do 1. decembra t. l. pismenim potom preko poveljnika mariborskega vojnega okrožja.

Proslava prvega decembra v Mariboru. Na dan obletnice državnega zedinjenja v nedeljo, dne 1. decembra 1935 se bodo služila bogoslužja v stolni in mestni župni cerkvi ob 10. uri, v pra-

GRAJSKI KINO Telefon 22-16

Samo še dva dni najboljša dunajsko de-
to

„Zadnja ljubezen“

Albert Bassermann. Od sobote dalje najlepši film iz carstva divjih živali »Divji tovor«. Senzacija, smrtne borbe na lovu za divjimi zvermi. Ta vefilm se predvaja v nemškem jeziku.

Matineja. V soboto, 30. novembra ob 14. uri in nedeljo 1. decembra ob 11. uri. »Iglu« je film, ki nam kaže življenje in običaje Eskimcev. Ta film je v hrvatskem jeziku. Znižane cene!

Kino Union. Od danes dalje veliki senzacijski film »Artisti« z Harry Pielom, Susi Lanner in mnogimi dresiranimi živalmi.

Narodna gledališča

REPERTOAR

Petek, 29. novembra: Zaprtó.
Sobota, 30. novembra ob 20. uri: »Sokolska akademija«. Izven.
Nedelja, 1. decembra ob 15. uri: »Sokolska akademija«. — Ob 20. uri: »Poljska kri«. Znižane cene.

V nedeljo zvečer znižane cene. V nedeljo 1. decembra zvečer ob 20. uri ponove priljubljeno in melodij bogato Nedbalovo opereto »Poljska kri«. Pri tej predstavi veljajo znižane cene.

Naslednja dramska novost bo Kreftova jedka tragikomedija »Malomeščani«, v kateri nastopi prvič v večji ulozi na novo angažirana članica Branka Rasbergerjeva, poleg nje pa Kraljeva, Zakrajškova, Grom, Gorišek, Nakrst, P. Kovič, Košuta in Verdonik.

Ladislav Miranov, Milan Graf, Dragutin Arany in Umberto Fabbri, vsi profesorji »Državne muzičke akademije« v Zagrebu, so člani znanega godalnega »Zagrebskega kvarteta«, ki nastopi s samostojnim koncertom v mariborskem gledališču v sredo, 4. decembra. Na sporedu: Jarnović, Gotovac, Schubert, Haydn, Dvořak. Rezervirajte vstopnice! (Tel. 23-82.)

Samo še danes senzacionalni kabaretni spored v Veliki kavarni.

V soboto zvečer pojedina vsakovrstnih klobas v gostilni Zohar, Tržaška cesta.

Vstopnice za sokolsko akademijo, ki bo v soboto 30. t. m. ob 20. uri in na državni praznik 1. decembra ob 15. uri v Narodnem gledališču, dobite pri dnevni gledališki blagajni.

Nočno lekarniško službo imata danes v petek Minařikova in Korigova, jutri v soboto Albaneževa in Maverjeva lekarna.

Z rožnim vencem v roki se je obesil. Včeraj popoldne se je v obupu zaradi brezposelnosti v postelji obesil J. R. na Tržaški cesti. Vrv je pritrjen na kavali nad glavo, v rokah pa je imel rožni venec. K sreči je prišla žena pravočasno in obvestila stražnika, ki je vrv prerezal in rešil že nezvestnega moža gotove smrti. Prispelim reševalcem ni bilo treba stopiti v akcijo.

Povožena. Hlapec Franc Lampret je povozil z enovprežnim vozom na cesti pri Stari vasi poestnico Ano Špčka, ki je zadobila pri tem občutne poškodbe na križu in desnem ramenu.

Radi poizkusa umora so ovadili orožniki 31letno Marijo Č. iz Tivolcev pri Gorišnici tukajšnjemu državnemu pravdnistvu, ker je svojemu možu pomešala v mast arzenove strupene spojine.

Mlada pustolovca sta se vrnila. Včeraj so obvestili tukajšnje policijo, da sta se mlada ubežnika Dimitrij Hribovšek in Ivan Savinšek, ki sta pred dnevi pobegnili z doma, že vrnila k staršem.

Štirinožne podstrešne podgane so se pojavile na podstrešju posestnika Franca Grilca na Vrhu pri Pamečah ter mu odresle razne predmete kakor obleke, perilo itd. v vrednosti okoli 2000 dinarjev.

Kamenje v okno. Snoch je nekdo vrgel v okno železniškega upokojenca Ivana Markuna v Delavski ulici več kamnov, ki pa k sreči niso nikogar zadeli.

Na ribjem trgu so se prodajali danes moli po 22, menule po 12, krapci po 13, ščuke po 20.

Slavnostna sokolska

AKADEMIJA

v Narodnem gledališču

v soboto 30. ob 20. uri, na praznik 1. decembra ob 15. uri.

MARJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

Bilo je potem nekoga dne v mesecu februarju. Od ostrega mraza so pole- denela tla in nad dolino Jasnice se je vle gla še megla. Sida se je napotila popo- dne na običajni sprehod. Matilda, ki je sedela pri njej, jo je pustila oditi brez besed.

Molče, s sklonjeno glavo in izgublje- nim pogledom je odšla po stopnicah na dvorišče in od tam po zaledeneli stezi ob Jasnici. V njeni bolni duši je bilo me- gleno in mračno. Še vse bolj kakor v zimski naravi, ki jo je obkrožala. Njene misli so uhajale daleč preč od sveta in življenja. Mudile so se nekje v čudnih svetovih prividov, onstran razuma zdra- vih človeških bitij. Zdelo se ji je, da hodi po poti, ki vodi skozi silne mrakove, iz katerih se pojavljajo in v njih spet utap- ljajo duhovi. Belj skeleti so plesali divje plese nad neskončnimi prepadi, iztego- vali proti njej svoje koščene roke in jo vabili v svoj krog.

Sida jih je videla tako razločno, kakor da bi bila v kinematografu in bi se pred njo vrtel magični film. Še več — slišala je njihove klice in čutila vetrove, ki so jih povzročali prividi s svojim plesom in gibanjem. Vendar se jih ni bala. Zdelo se ji je kakor stari znanci, kakor prijatelji, njej docela enaka bitja. Po- zdravljala jih je z glavo in rokama, jim

odgovarjala in govorila čudne, nerazum- ljive stvari. Včasih se je tudi ustavila ob katerem, se zastrmela vanj in mu govo- rila:

»O, saj vem, da si me iskal in si ne- strpno čakal, da pridem po tej poti. Iskal si me od vekomaj in jaz sem iskala te- be, da ti povem, kako strašno je biti člo- vek in živeti med ljudmi. Ves svet je ena sama strahotna norišnica, v kateri mu- čijo norci drug drugega...«

Utihišla je, ko da bi poslušala odgovor prikazni, potem je pa spet nadaljevala:

»Da, zares razumem... Starši mučijo otroke in otroci starše, možje žene in žene možje, bratje sestre in sestre brate, sosedje sosede, narodi narode, vse brez konca in kraja. Kako smešno je vse to in kako malenkostno, kako noro. Vi pa plešete v teminah, se smejete in me va- bite k sebi. Sem vaša?«

Obstala je, kakor da prisluškuje in ča- ka odgovora.

»Vaša... Da, saj vem. Moje življenje se je izmaličilo v blazne kroge, ki se nenehoma vrte. Navzgor, navzdol, na levo, na desno... Ples čudnih stvari in reči. Stopila sem na pot, ki je bila vsa z rožami postлана, pod rožami so se pa skrivale kače, ostudne, zahubne strupe- ne kače. Pa jih nisem videla, dasi so me pikale in zastružile. Potem sem prišla

v labirint. Begala sem in iskala izhoda. Brezobzirno sem drevela preko vsega, da bi dosegla cilj. Pohodila sem življe- nja. A cilj? Kakšen je bil prav za prav ta cilj? Ha-ha-ha...«

Njen krah se je izgubil v večerni me- gli mrzlega februarkega dne. Potem je šla dalje isto pot, kakor nekoč Ervin v zadnji uri življenja.

»Cilj... Vsakdo si izmisli svoj cilj, ki si ga postavi nekje v daljavi na oltar ka- kor malika, ki ga nenehoma moli, mu pri žiga kadila in se mu klanja. V njem vidi uresničenje vseh sanj, kar se jih je kdaj porodilo v trpeči, vedno znova razoča- rani duši. Tedaj, ko bo ta cilj dosežen, ne bo več oblakov, sonce bo sijalo noč in dan ne bo več zime, večno bo cvela in dehtela pomlad; ne bo več gorja in solz, vsepovsodi bo sam smeh. Koliko jih je, ki tega cilja nikoli ne dosežejo in u- mrejo pred njim, verujoč vanj še v zad- nji sekundi. Blagor jim! Gorje pa tistim, ki ga dosežejo, da je samo kulisa, lepa kulisa, za katero se skriva neskončna praznina.«

Pod njo je v globoki strugi med ledom šumela Jasnica. Voda je žubo. Ja in bob- nela, kakor da ji odgovarja.

»Tak cilj sem dosegla jaz. In sedaj stojim pred teboj, ti moj mrtvi malik. Pred teboj stojim in se ti režim v spa- čeni obraz. Ha-ha-ha... Ti se pa ne ga- ueš, ne odgovarjaš in ne ugovarjaš. Zga- ni se, veliki! Stopi s svojega prestola in odpri mi vrata v svet, ki so ga ustvarila

moja lahkoverna pričakovanja! Me ne slišiš?«

Dvignila je roke in se priklonila:

»Klanjam se ti, veličanstvo! Ostani, kralju! Jaz pojdem dalje, mimo tebe in preko tebe. Glej tu naokrog neskončne temine in v njih nje, ki so dospeli do mojih višin. Pozdravljeni, vi vsi moji bratje, pozdravljene, sestre moje. Vaša sem, članica vaše velike družine, domu- joče v svetu, ki mu ni ne konca ne kra- ja.«

Nenadoma je spet utihnila in se začu- deno zastrmela pred se v megleno dalja- vo. Potem je znova razprostrla roke in vzklila:

»Stoj! Poznam te. Tudi ti si postavil na oltar malika, verjel vanj in ga molil. Nihče ti ni mogel ubiti te vere. Pa sem te prišla za roko in popeljala do oltarja ter ti pokazala tvojega boga. Sunila sem vanj in — sesul se je v prah. Z njim se je sesulo tvoje življenje v smrt. Se jeziš? Si še hud? Ali morda žalosten. Čemu? Ni bilo bolje tako? Ko bi bil še dalje mo- lil svojega malika, bi bilo vse tvoje po- čete smešno pred večno resnico, pred svetom in pred ljudmi. Bodi mi hvaležen, da sem ti to storila. Nisi? Zakaj molčiš? Zakaj mi ne odgovoriš? Čemu obračaš od mene svoj obraz in sklanjaš glavo med ramena? Kam bežiš od mene v stran? Stoj! Ervin... Saj sem vendar tvoja žena in ti si moj mož...«

(Konec sledi.)

Iz življenja in sveta

Nekaj za brihtne glave

Ali veste odgovoriti na vprašanje, kaj se dogaja če...

... se dva zaljubita na prvi pogled?

Če so misli oblika električne energije, potem je pričel eter okrog obeh valovati. Če oba valovna sistema priložnostno so- glašata, namesto da bi se uničevala, po- tem se dogodi nekaj »obupnega«, kar je morda ljubezen na prvi pogled

... menimo, da vidimo duho- ve?

To pomeni v večini primerov, da so prerazdraženi ali oboleli živci prevladali določeni del možganov.

... človek umre?

Tega ne ve še nihče. Življenje je obli- ka energije in energija se ne uniči. Samo to bi lahko rekli, da je vidno življenje podobno kolektivni funkciji stanične ce- lote. Če stanice prenehajo delovati isto- časno ni medsebojne navezanosti, na- stopi smrt. Toda točne sekunde ni mo- goče ugotoviti. Mnoge stanice se razkra- jajo že za življenja, in to, da je razkraja- nje po smrti hitrejše, ni nujno odločilno.

... se zgodi primer telepati- je?

Da je prenos misli na daljavo nekaj res obstoječega, je potrebno še dokazati. Na podlagi obstoja hipnoze ne smemo sklepati, da obstoji tudi telepatija; kajti hipnoza je enostranski pojav in zahteva prisotnost osebe, ki bi jo naj kdo hipnoti- ziral.

... se dviga letalo?

Letalo je podobno jadnici, ki plove v umetnem vetru, ki ga je povzročil pro- peler. Krila, ki se gibljejo v zraku povzro- čajo pritisk navzdol, a tudi sesalni uč- nek navzgor. Oba vpliva, zlasti pa se- salni vpliv navzgor, dvigneta letalo.

... strela treščji?

Strela ne trešči. Prav tako bi lahko rekli, da treska v oblake. Oblaki se za-

radi medsebojnega trenja naelektrijo, kar povzroči na zemlji nasprotno elektri- čno napetost. Kadar trešči, streli iskra prav tako z zemljo v oblake, kakor z oblakov v zemljo.

... utopljenec oživi?

Če živec, ki spravlja srce v delovanje, še ni postal popolnoma neobčutljiv, ga je mogoče z dražljaji oživiti. Če se vo- da odstrani iz pljuč, lahko vdre vanje zrak ki oskrbuje kri s kisikom. Kri struji spet k možganom in omogoči tako zva- nemu limfatskemu sistemu, da spravi zo- pet mišice v delo.

... sveča ugasne?

Plamena ni več in ne more več spravl- jati etra s svojo svetlobo v valovanje. Tolšča se ne spreminja več v paro in te- koči loj ne ostaja več po kapilarnem u- činku v stenju.

... doseže zvok svoj končni cilj?

Vsi zvoki tega sveta od njegovega po- četka so nekje v vesoljstvu in se spre- minjajo polagoma v toploto. Končnega cilja torej ni in ga zvok ne more doseči.

... se oseka spremeni v pli- mo?

Privlačnost lune spravlja zemeljska morja v gibanje in sicer v razmerju s svojo istočasno lego do njih. Morja se malo zganejo od brega do brega kakor voda v skledi, ki jo nagnemo in vrtimo. Vse reke, ki se zlivajo v morje, se zato podložne plimi in oseki ter se gibljajo podobno kakor morja.

... zaloti mož svojo ženo v objemu drugega?

Odgovor na to vprašanje pa bomo o- stali dolžni našim vernim čitateljem in bodo nanj lahko odgovorile samo naše žene.

OGROMNOST RUSKEGA TISKA.

Državna književna zbornica v Moskvi je izdala seznam vseh periodičnih publi- kacij, kar jih izhaja sedaj v Rusiji. Ta ze- lo obsežna in skrbno sestavljena publi- kacija kaže, da je sovjetski tisk po koli- čini najmočnejši na svetu. Če je izhajalo pred vojno v stari Rusiji 1656 revij in

1131 listov, izhaja zdaj na manjšem o- zemlju 12.363 listov in 2004 revije. Ta presenetljivi razmah ni golo naključje, temveč je organizirano združen z narodno- gospodarsko in kulturno izgradnjo Sov- jetske Rusije. To se vidi zlasti po tem, da je večina periodičnih publikacij posveče- na industrijsko-gospodarskim, tehničnim

in kmetijskim vprašanjem. Tako zavze- ma po številu izhajajočih revij prvo me- sto tehnična literatura, nji sledi poljedel- stvo, dalje narodno gospodarstvo, priro- doslovje in matematika ter ljudska pro- sveta.

Posebno poglavje tvori narodnostni tisk. Pred letom 1912 je izhajal ves ruski tisk v 24 jezikih, zdaj pa izhaja v 79. Le- ta 1912 ni bilo v Rusiji še nobene tisko- vine v baškirskem jeziku, zdaj jih je pa že 75 in sicer 6 revij in 66 listov. Enako je bilo tudi z Uzbeki, ki imajo zdaj 22 re- vij in 235 listov. Ukrajinci so imeli pred vojno 12 revij in en list, zdaj imajo pa 102 revij in 1796 listov. Belorusi so imeli pred revolucijo 3 revije in nobenega li- sta, zdaj pa imajo 22 revij in 394 listov. Enako se širi tudi gruzinski tisk.

Največ publikacij imajo pa seveda Ru- zi in sicer 1638 revij in 8676 listov. »Mo- skovska pravda« izhaja v 1.708.500 izvo- dih, »Izvestja« v 1.600.000, »Krasnaja Zvezda« v 203.608, »Literaturnaja Gaze- ta« v 100.000, humoristični list »Kroko- dil« v 300.000, literarno umetniški me- sečnik »Novi Mir« v 35.000, mladinski list »Muz'ika« v 150.000 izvodih i. t. d. Na zapadu pa tisk stalno nazaduje pod pritiskom težkih gospodarskih razmer.

Čokolada.

Ime tega živila izvira iz besede »tho- kolate«, s katero so ga označili Mehi-

kanci. Španci so namreč iz Srednje Ame- rike prinesli v Evropo čokolado nekaj let po tem, ko so se nastanili onkraj velike luže. Toda ameriška čokolada se je mo- čno razlikovala od naše, kajti bila je zgolj mešanica mrzle vode in kakave, ki so jo dobro premešali in ji nato dodali znatno količino najjačje začimbe. Toplo čokolado so izumili Španci, ter določili njeno sedanjo izdelavo.

Nazadovanje ladjedelstva.

Nazadovanje svetovnega ladjedelstva je posledica protekcionistične politike, ki je hudo omežila mednarodni blagovni promet, kar že nekaj let močno občutijo paroplovne družbe. Jugoslavija v sve- tovalni produkciji ladij ne igra večje vloge. V naši državi izdelujemo le manjše ladi- ce, večinoma lesene, med tem ko se na- še ladjedelnice bavijo edino le s poprav- ljanjem ladij. Pred leti smo s pomočjo francoskega kapitala dobili v Splitu mo- derno ladjedelnico, ki lahko gradi ladje dolge 120 m.

Daruite za spomenik Viteškega kralja Alek- sandra I. Zedinitelja v Mariboru!

Mali oglasi

Razno

Jutri, v soboto in nedeljo
DOMAČE KOLINE
v gostilni pri »Večernem solncu«, Splavarska ulica 5. Se priporoča M. Drčar. 5418

V soboto in nedeljo
POJEDINA KRVAVIH IN JETERNIH KLOBAS
v gostilni »Spurej«, Studenci. 5414

8 Din liter prvovrstnega vina, belo in črno, sa- mo tež ulico. Re- stavracija »Novi svet«, Jurčičeva 7. 5393

BRZOJAV.

Danes sveže morske ribe zopet prispele: barboni, sv. Peter, arboni, oradi, čevoli, dentali, kalamari, Brodeto s polento, Gostilna Vicel, Ro- tovski trg 8. 5411

MORSKE RIBE

Ia. primorske specialitete v »Grajski kleti«. 5435

Danes, petek, sveže

MORSKE RIBE

Sardelice, trile, lignje, lubini, podlanice, kovač, osliči, mor- ski pajki, rakovi repl, rakov rižot itd. Hotel »Novi svet«, Jurčičeva 7. 5410

KOKOSOV TEKACI

in brisače, linolej, voščeno platno, umetno usnje v speci- jalnih kakovostih dobavlja najceneje samo Novak. Ko- roška 8, Vetrinjska 7 4285

Stanovanje

SOLNČNO, TRISOBN STANO- VANJE
v pritličju, plin in elektrika, oddam s 1. januarjem 1936. Vprašati Prešernova ul. 18-L. vrata 6. 5413

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO

oddam boljšemu gospodu. Frančiškanska 21-I. levo. 5415

LEPO OPREMLJENO SOBO
v centru oddam. Stolna ul. 1. vrata 1. 5412

Prodam

PRODAM TAKOJ
poceni knjižico Mestne hra- nilnice. Dopise pod »Kamni hišo« na upravo. 5410

PRODAJAMO AJDOV IN CVETLIČNI MED

ter jabolka od Din 1.50 na- prej. Dobavljamo tudi apneni prah za posipavanje vrtov in travnikov. Kmetijska družba. Maribor, Meljska cesta 12. 5374

Sirite »Večernik«